

Björnlandet - NRO24063 Areal: 1 117 ha Kartblad: 20I, 21I

Kommun: Åsele

Riksvärde: Naturskog, limnogen strandskog

Björnlandet ligger inom den vågiga bergkullterrängen i gränslandet mellan Lappland och Ångermanland. Terrängen i området har stor relativ höjdskillnad, ca 200 m mellan bergstoppar och dalgångar, och består till största delen av sluttningar. Området har två huvudbeståndsdelar, dels ett bergmassiv i norr, dels en östvästligt utsträckt dalgång i söder. Bergsmassivet innehåller flera krön och delas även av ett par djupt nedskurna, ravinartade sänkor. I övrigt är främst dess sydsidor branta och i vissa fall utformade som lodräta hammare med underliggande rasmark. Björnlandets största naturvärde är knutet till skogsbeståndet. Huvuddelen av skogen kan betecknas som urskog eller urskogsartad. Bestånden har genomgående hög ålder. Över hela området finns gamla och grova ca 400-åriga tallöverståndare. De äldsta grangenerationerna är ca 250 år. Vanligast för båda trädslagen är dock ca 150-åriga successioner. Påfallande är det stora inslaget av torrträd, högstubbar och lågor. Tydliga spår av skogseld i form av brandstubbar och brandljud i äldre tallar förekommer. Av allt att döma har hela området genomgått av en kraftig skogseld före mitten av 1800-talet och gett upphov till de nu dominerande trädgenerationerna. Ett område om fyra hektar brändes dessutom efter blixtnedslag år 1970. Dalgången i söder innehåller en markant skålformad sänka vars nedre del upptas av den ca 35 ha stora Angsjön. Västerut i dalgången övergår sjön i myrmark. Åt övriga väderstreck omges sänkan av en krans av berg. Hela området ligger över HK. Den dominerande jordarten är morän med block i ytan. Blockansamlingar finns i delar av sluttningarna och i form av blocksänkor på den flackare marken. Hällmarker är vanliga på bergskrönen. Tallen dominerar områdets fastmarker helt, förutom i bäckraviner, sänkor och vissa nordsluttningar där gran överväger eller bildar rena bestånd. Gran finns också inblandad i områdets nedre sluttningar. Björk förekommer som inslag i de flesta bestånd. Asp, sälg, rönn och hägg uppträder sporadiskt. Enstaka grova sälgar finns också i området. Våtmarkerna i områdets södra del innefattar bl.a. en orörd, representativ limnogen strandsumpskog invid Björkbäcken. Spår efter äldre plockhuggningar påträffas här och var. En mindre yta avverkades 1951. Den dominerande skogstypen är frisk blåbärsristyp. Fuktiga och våta ristyper är vanliga i anslutning till myrmarkerna. Rikare vegetation och örtvegetation finns sparsamt i bäckdråg och raviner. Där påträffas också områdets mest produktiva skogar i form av grovväxta, hänglavsdraperade granbestånd. Generellt sett är florans att betrakta som fattig, men karaktäristisk för landskapstypen. Även djurlivet är sparsamt. Karaktärsarter bland fåglarna är tjäder, järpe, lavskrika, korsnäbb, större hackspett, och några mindre tättingar bl.a. bergfink. Den stora förekomsten av mindre mörghorren (*Tomicus minor*) och ett par andra skalbaggar gör området intressant även i entomologiskt hänseende. Storleken, mångformigheten av natur- och skogstyper och den orörda karaktären gör det till en av de allra värdefullaste urskogarna i Norrland nedanför fjällområdet.